

Bogár László: Vírus és pánik

2020 február 07. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A járvány járulékos kárai magánál a járványnál is nagyobbak lehetnek.

A vírus latin szó, azt jelenti, mérge. A világ most ennek a „mérgeknek” egy fajtájától retteg és kerül egyre súlyosabb helyzetbe. De ki is valójában ez a láthatatlan ellenfél, amely most történelmet ír? A vírusok keletkezését illetően máig is vita van a szakértők között. Mivel messze a legegyszerűbb és legprimitívebb élőlény, sőt sokan még élőlény mivoltát is megkérdőjelezzik, hisz a gazdasejten kívül nem mutat életjelenségeket, logikus lenne feltételezni, hogy a vírus evolúciós szempontból az elsőként létrejött élőlény a Földön. Ám ennek ellentmond, hogy parazita, tehát csak más élőlényeken élve tud létezni, vagyis kellett hogy létezzenek előtte élőlények, akiken élve tudhatott.

Egy biztos, ennél egyszerűbb élőlényt nehéz lenne elképzelni, teste valójában csak az örökítőanyagát tartalmazza, amit egy védőburok vesz körül. Mindenesetre elég sikeres létformák, mert egyedszámuk nagyobb, mint az összes többi élőlényé együttvéve, ebből a szempontból tehát ők a Föld igazi urai. Nem létezik egyetlen olyan élőlény sem, amelynek ne lenne rajta élősködő vírusa, ideértve a baktériumokat is.

Talán nem is kell külön hangsúlyozni, hogy az emberi testben állandóan jelenlévő vírusok száma nagyobb, mint az összes bennünk lévő sejt, nagy részük „alvó állapotban” van, és csak akkor aktiválódnak, ha felborul belső egyensúlyunk. Ha ki tudnánk vonni a testünkben állandóan jelenlévő összes vírust, baktériumot és gombát, egy nagyjából másfél kilónyi, elég gusztustalan masszát látnánk, amelyben hétszer annyi élőlény van, mint az összes sejtünk, és legalább hússzor annyi az örökítőanyaguk, mint nekünk. Ebből a szempontból „biológiai identitásunk” leginkább egy fajokban gazdag élőhelyhez, mondjuk, eszterházihoz hasonlítható.

És itt a lényeg, mert rendkívüli genetikai változékonyságuk miatt a vírusok az élőlények genetikai változásainak egyik legfontosabb hajtóerejét jelentik, ám ennek a változékonyságnak ára van. A világon az elmúlt ötvétezer év során élt, összesen több mint százmilliárd ember nagyjából egy tizede vírusok okozta betegségbe, illetve annak szövődésébe halt bele, a vírusok eddigi emberáldozata tehát nagyobb, mint amennyi ember ma összesen él a Földön. Jared Diamond amerikai társadalomkutató Háborúk, járványok, technikák című könyvében a vírusok történelemformáló szerepét elemezve megrendítő összefüggésekre mutat rá. Többek között arra, hogy mivel az ember számára 7000 óta a legkedvezőbb élőhely a mediterrán–szubtropikus zóna, így a Gibraltártól Hongkongig húzódó, több mint tízezer kilométer hosszú eurázsiai övezet évezredek óta állandó intenzív mozgások színtere.

Az első nagy birodalmak, amelyek szüntelen háborúkat vívtak a hegemoniáért nagy távolságokat megtevése hadjáratokkal, a nagy kereskedelmi útvonalak, mint a Selyemút, a nomád pásztornépek hatalmas, vonuló nyájai és általában a népvándorlások, az emberek és háziállataik hihetetlen fajgazdagságát hozták létre. És ebben a folyamatban, bár akkoriban ezt senki sem sejtette, a döntő szerepet éppen a vírusok játszották, jelentős mértékben a zoonózis nevű folyamat segítségével, amikor egy addig csak egy vagy több állatfajt megbetegíteni képes vírus emberre „ugrott át”. Kína déli vidékei az elmúlt évezredek folyamán mindig döntő szerepet játszottak ebben a folyamatban, a legtöbb történelmi jelentőségű eurázsiai „világjárvány” innen indult „világhódító” útjára. Emberek és állatok olyan nagy sűrűségben éltek itt együtt már ötezer évvel ezelőtt is, ami igazi „terített asztal” volt számos vírusnak. Hiszen egy vírus számára az a legkedvezőbb, ha nagyon sok és sokféle gazdaállat (ide számítva az embert is) él együtt, akik állandó intenzív mozgásban vannak, sok az érintkezés, mint megannyi újabb esély a vírus gyors terjedéséhez.

Az elmúlt évszázad során az elképesztő ütemű technológiai fejlődés, a kereskedelem és az idegenforgalom exponenciálisan növelte a mozgások, érintkezések intenzitását.

És bár a nyugatias modernitás tudománya, illetve a járványok megelőzésére és kezelésére hivatott szervezeti, intézményi rendszer komoly fékezést jelent, de a történések szerint a vírus napjainkban is képes áttörni ezeken a globalizált modernitás által emelt akadályokon.

A most kitört koronavírus világjárvánnyá és így globális fenyegetéssé vált, még akkor is, ha egyelőre talán nyílnak esélyek a legsúlyosabb tragédia elkerülésére. Mindez sok mindent megmutat az emberiség egészének működéséről. Ez végre egy olyan kérdés, ahol teljes globális egyetértés van abban, hogy a járványt meg kell fékezni. Hozzátehetnénk, minden áron. A második, már vitára is okot adó kérdés, hogy ki és milyen módon kell hogy megfizesse ezt a „minden árat”.

A dolog azért kényes, mert Kína mint felemelkedőben lévő globális hatalom, egyre bonyolultabb konfliktusban áll a

jelenleg uralkodó világhatalommal. A legsúlyosabb kérdés tehát az, hogy egy, az emberiség egészét fenyegető veszély elhárításának közös érdeke képes-e mindenben „felülírni” a rivalizálás negatív energiáit. Az már egészen biztos, hogy minden globális „érintkezés”, f?ként kereskedelem és idegenforgalom intenzitása jelent?s mértékben csökkenni fog, s ez ma még el?re nem látható módon lassítja tovább az egyébként is lelassulóban lévő világot. A járvány járulékos kárai tehát magánál a járványnál is nagyobbak lehetnek. A legkényesebb kérdés azonban az, hogy elkerülhet? lesz-e a pánik, ami dönt?en a globális médián múlik. Mint minden nagy dráma, ez az eset is „oktatófilm” lesz az emberiség számára. Kérdés, tudunk-e tanulni bel?le.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>.

illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló